

14.12.2010

343 §

TERVEYSKESKUKSEN PALVELUVERKON KEHITTÄMINEN

Terke 2009-2238

Esityslistan asia TJA/9

TJA Terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely Merkittiin tiedoksi esittelijän ilmoitus, että terveyslautakunnalle oli esityslistan valmistumisen jälkeen jätetty kolme, yhteensä 392 henkilön allekirjoittamaa vetoomusta, jossa vedottiin Koskelan ja Oulunkylän erillisinä säilyttämisen puolesta sekä kaksi, yhteensä 800 henkilön allekirjoittamaa vetoomusta Koskelan terveysaseman säilyttämisen puolesta.

Lisäksi merkittiin, että lautakunnalle oli jaeltu sähköpostilla maanantaina 13.12.2010 henkilöstön yhteistoimintaryhmän asiasta antama lausunto.

Terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Tuomisen jäsen Kousan kannattamana tekemän esityksen asian panemisesta pöydälle.

Päätösehdotus Terveyslautakunta päättäneen terveyskeskuksen palveluverkon kehittämisestä ja jatkosuunnittelusta esittelijän esityslistalla esittämin perustein seuraavaa:

1. Malmin sairaalan rakennuksessa 5 (ns. Vilja), Malmin virastotalossa ja Oulunkylän terveysasemalla nykyisin toimivat psykiatrian poliklinikat yhdistetään ja poliklinikalle hankitaan uudet tilat Malmin alueelta. Uuden toimitilan tilakustannukset eivät saa olennaisesti ylittää nykyisten tilojen kustannuksia.
2. Koskelan sairaala-alueella sijaitsevan Koskelan terveysaseman toiminta siirretään Oulunkylän terveysaseman yhteyteen ja Koskelan sairaala-alueella olevista tiloista luovutaan.
3. Koskelan sairaala-alueella toimiva yhden hoituhuoneen hammashoitoyksikkö siirretään Oulunkylän terveysasemalla toimivan hammashoitolan yhteyteen ja Koskelassa olevista tiloista luovutaan.
4. Kohdan 2. toteutuessa myös Koskelan sairaala-alueella toimiva avofysioterapian toiminta sijoitetaan muiden fysioterapiayksiköiden

14.12.2010

ja terveysasemien yhteyteen ja Koskelassa olevista tiloista luovutaan.

5. Kohtien 2, 3 ja 4 päätökset toteutetaan vasta, kun Oulunkylän terveysasemalla olevat psykiatrian tilat vapautuvat.
6. Meripihkan fysioterapian toiminnot sijoitetaan vuoden 2011 aikana Puistolán, Jakomáen, Suutarilan ja Pihlajamáen terveysasemille sekä Malmin fysioterapian yhteyteen ja Meripihkan fysioterapian tiloista luovutaan.
7. Paloheinán ja Maunulan terveysasemat jatkavat toimintaansa nykyisissä tiloissaan.
8. Puistolán terveysasema jatkaa toimintaansa nykyisissä tiloissaan. Rakennus korjataan vastaamaan terveellisen ja turvallisen työympäristön vaatimuksia.
9. Puistolán terveysaseman läheisyydestä hankitaan tila kotihoidolle ja nykyiset kotihoidon tilat otetaan terveysaseman ja fysioterapian käyttöön.
10. Kumotaan avohoidon fysioterapiatoiminnan osalta terveyslautakunnan 27.5.2003, 117 §:n kohdalla päättämä linjaus keskittää fysioterapian toimipisteet sairaaloiden yhteyteen ja päätetään uudeksi linjaukseksi, että työparimallin tukena toimiva avohoidon fysioterapiavastaanotto toiminta sijoitetaan terveysasemille osaksi avosairaanhoidon palvelukokonaisuutta.

Esittelijä Terveyslautakunta päätti 23.3.2010, että terveyskeskuksen palveluverkon kehittämisestä ja jatkosuunnittelusta tehdään vuonna 2010 selvitykset, joiden tavoitteena on

- selvittää Oulunkylán ja Koskelán terveysasemien yhdistämisen tarkoituksenmukaisuus ja mahdollisuudet,
- selvittää Paloheinán ja Maunulan terveysasemien yhdistämisen tarkoituksenmukaisuus ja mahdollisuudet,
- selvittää Puistolán terveysaseman mahdollisuudet ja tarkoituksenmukaisuus yhdistyä Jakomáen ja Suutarilan terveysasemille,
- selvittää avohoidon fysioterapian tilojen tarve ottaen huomioon myös terveysasemaverkon kehittäminen ja suunnitelmat

14.12.2010

fysioterapeuttien uusista toimenkuvista.

Näissä selvityksissä huomioidaan seuraavat terveyslautakunnan 23.3.2010 hyväksymät linjaukset:

- Toimintoja kehitettäessä ja uudistettaessa lähtökohtana on, ettei käytössä olevien tilojen pinta-ala eivätkä tilakustannukset ainakaan lisäännä.
- Toiminnan laajennukset toteutetaan ensisijaisesti ilman lisätiloja sijoittamalla uudelleenjärjestelyjen avulla uusi toiminta jo käytössä oleviin tiloihin.
- Toiminnot keskitetään aiempaa harvempiin ja ensisijaisesti jo käytössä oleviin kiinteistöihin.
- Toimintoja keskitetään luopumalla ensin ulkopuolisilta vuokratuista tiloista, mikäli tämä on kokonaistaloudellisesti perusteltua.
- Terveysasemaverkostoa kehitettäessä on huolehdittava palvelujen yhdenvertaisesta kohdistumisesta eri kaupunginosiin ottaen huomioon kaupunkirakenteen erilaisuus.

Terveyskeskuksen palveluverkon kehittämisen taustaa

Terveyskeskuksen palveluverkko käsittää sairaala-alueet kaikkine toimintoineen, terveysasemarakennukset, psykiatrian erilliset toimipisteet sekä hammashoitoloiden, tukipalveluiden, kotihoidon tai muun toiminnan erilliset toimipisteet. Terveyskeskuksen palveluverkon kehittämisen tavoitteena on keskittää toimintoja sairaala-alueille sekä terveyskeskuksen tai kaupungin muiden toimipisteiden yhteyteen.

Terveysasemien palveluverkon kehittämislinjaukset ovat olleet voimassa vuodesta 2005 lähtien ja hammashoitoloiden linjaukset vuodesta 2006. Terveysasemia ja hammashoitoloita on keskitetty päätöksen mukaisesti.

Avohoidon fysioterapiatoiminnan osalta on voimassa terveyslautakunnan vuonna 2003 (27.5.2003 / 117 §) tekemä linjaus keskittää fysioterapian toimipisteet sairaaloiden yhteyteen. Osa toimipisteistä on keskitetty päätöksen mukaisesti.

Koskelan, Myllypuron ja Kivelän pitkäaikaissairaalat siirtyivät sosiaalivirastolle 1.1.2010 ja samassa yhteydessä terveyskeskuksen toiminta väheni näillä sairaala-alueilla olennaisesti. Koskelan sairaala-

14.12.2010

alueen jatkokäyttöä suunnittelee kiinteistöviraston tilakeskuksen johtama työryhmä. Aluetta suunnitellaan kaavoitettavaksi monimuotoiseen asumiskäyttöön.

Pitkän aikavälin palveluverkon suunnittelussa tulee ottaa huomioon pääkaupunkiseudun terveydenhuollon tarpeet ja taloudelliset mahdollisuudet korjata ja kunnostaa kohteita. Lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon hoitomenetelmien ja väestörakenteen muutokset. Osa nykyisistä sairaala-alueista soveltuu huonosti nykyisiin hoitokäytäntöihin. Esimerkiksi Koskelan sairaala-alueen rakennukset on alun alkaen suunniteltu vuodeosastotoimintaan. Tällä hetkellä siellä on pääosin sosiaaliviraston vanhustenkeskuksen toimintaa lukuun ottamatta terveyskeskuksen terveysasemaa (rak F) ja neuvolaa (rak B), yhden hoituhuoneen hammashuollon yksikköä (rak. G), kotihoidon tiloja (rak. H) sekä muutamaa yksittäistä terveyskeskuksen toimipistettä (rak. N).

Hyötyjä, joita ajatellaan saavutettavan terveysasemien keskittämällä suurempiin toimintayksikköihin, ovat terveysasemien haavoittuvuuden vähentyminen, erityistyöntekijöiden palvelujen järjestäminen yhdessä toimipisteessä, laajemat mahdollisuudet konsultointiin ja kollegojen tukeen sekä laitteiden parempi hyötykäyttö. Etenkin neuvoloiden johtaminen helpottuu pienten toimipisteiden yhdistyessä. Haittoja ovat joidenkin potilaiden asiointimatkojen pidentyminen, tarvittavat tilamuutokset ja niiden kustannukset sekä väistötoimet. Jäljempänä eri terveysasemayhdistymisiä koskevissa selvityksissä on kuvattu vain erityisesti kyseiseen yhdistymiseen liittyvät perustelut edellä olevien yleisten hyötyjen ja haittojen lisäksi.

Malmin psykiatrian poliklinikan keskitettävät tilat

Terveyslautakunta päätti (23.3.2010, 75 §), että vuosien 2010–2012 aikana hankitaan Malmin psykiatrian poliklinikalle uudet keskitetyt tilat ja luovutaan Malmin virastotalossa, Malmin sairaala-alueella rakennuksessa 5 (ns. Vilja) ja Oulunkylän terveysasemalla olevista tiloista.

Malmin virastotalon kosteusvauriokorjaukset alkoivat syksyllä 2010, jolloin virastotalossa sijaitsevalle psykiatrian poliklinikalle vuokrattiin väistötilat Pukinmäenaukio 4:stä. Samanaikaisesti Viljan tiloissa ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi Pukinmäenaukiolle muutti myös

14.12.2010

Viljan toiminta. Kaupungin johtajistolta saatiin lupa vuokrata tilat enintään vuoden 2011 loppuun saakka (23.6.2010 63 §).

Yhdistämissuunnitelma

Toiminnoille on etsitty yhteistä keskitettyä tilaa hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrelta Malmin, Pukinmäen tai Oulunkylän alueelta. Kiinteistöviraston tilakeskuksella ei ole tarjota kaupungin omistamaa tilaa näiltä alueita.

Toimintaa varten on arvioitu myös Oulunkylän kuntoutussairaalan tiloja. Nämä tilat eivät sovellu psykiatrian poliklinikan toimintaan. Kolmikerroksisen sairaalarakennuksen alimmassa kerroksessa on erikokoisia yhteis- ja poliklinikkatiloja. Kahden ylemmän kerroksen vuodeosastoilla on yhden hengen potilashuoneita, joissa on huonekohtaiset wc- ja peseytymistilat. Tilojen korjaaminen psykiatriseen vastaanotto toimintaan olisi vaikeaa ja tulee kalliiksi.

Edellä esitettyjen syiden takia tällä hetkellä tarkastellaan kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa mahdollisuutta vuokrata sopiva tila yksityiseltä vuokranantajalta. Tilatarve on noin 2200 m².

Taulukko 1. Yhdistettävien psykiatrian poliklinikoiden tilat ja vuokrat

Psykiatrian poliklinikat	huoneistoala m ²	vuosivuokra e
Tilanne 2010		
Malmin virastotalo	940	153 408
Vilja	366	81 867
Oulunkylä	963	187 323
Yhteensä	2 269	422 598
Suunnitelma		
Uusi Malmin poliklinikka	2 200	< 420 000

Sosiaalivirasto on suunnitellut ottavansa käyttöön Malmin virastotalosta psykiatrialta vapautuvat tilat, jolloin sosiaalivirasto luopuu osasta nykyisiä ulkopuolisia vuokratiloja.

Oulunkylän ja Koskelan terveysaseman yhdistäminen

Nykytilanne

Oulunkylän terveysasema toimii liikenteellisesti hyvässä paikassa Oulunkylän ostoskeskuksen ja rautatieaseman vieressä vuonna 1993

14.12.2010

terveysasemaksi valmistuneessa rakennuksessa. Samassa rakennuksessa toimivat myös hammashoitola, välinehuolto, kotihoito, avofysioterapia sekä psykiatrian poliklinikka. Oulunkylän terveysasemalla tehdään lähiaikoina joitakin tilamuutoksia, joiden avulla saadaan lisää vastaanottohuoneita ja yhdistetään asiakaspalvelutoimistoja vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Oulunkylän terveysasema palvelee 17072 asukkaan aluetta.

Koskelan terveysasema toimii vuonna 1914 vuodeosastoksi rakennetun rakennuksen F toisessa kerroksessa. Saman rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on muutama neuvolan ja erityistyöntekijöiden huone. Suurin osa neuvolan tiloista sijaitsee vuonna 1911 valmistuneen rakennuksen B kolmannessa kerroksessa. Terveysaseman tiloista puuttuvat asianmukaiset toimenpidetilat ja lepohuoneet. Neuvolan tilat ovat ahtaat, käytävät ovat kapeita ja lasten odotus- ja leikkitalat puuttuvat. Koskelan terveysasema palvelee 17198 asukkaan aluetta.

Yhdistämissuunnitelma

Yhdistämissuunnitelman mukaan Koskelan terveysaseman avosairaanhoito ja neuvola sijoitetaan Oulunkylän terveysasemalle sen jälkeen, kun Oulunkylän psykiatrian poliklinikka on siirtynyt uusiin, keskitettyihin tiloihin. Vapautuvat tilat soveltuvat vastaanottokäyttöön ilman suurempia tilamuutoksia. Tämä terveysasema tarjoaa perusterveydenhuollon avosairaanhoidon ja neuvolapalvelujen lisäksi erilaisia ryhmätoimintoja sekä erityistyöntekijöiden palveluja. Terveysaseman väestöpohja on noin 35 270 asukasta.

Yhdistämisen jälkeen Oulunkylän terveysasemarakennuksessa jatkavat terveysaseman lisäksi suun terveydenhuollon nykyinen kuuden hoitoyksikön hoitola, välinehuolto, kotihoidon tiimit sekä avofysioterapia. Koskelan yhden hoitoyksikön hammashoitola yhdistetään Oulunkylään. Koskelan sairaala-alueella sijaitsevan laboratorion mahdollista siirtymistä lähemmäksi Oulunkylän terveysasemaa kartoitetaan yhteistyössä HUSLAB:n kanssa.

Koskelan sairaala-alueella toimiva avofysioterapian toiminta sijoitetaan muiden fysioterapiayksiköiden ja terveysasemien yhteyteen ja Koskelassa olevista tiloista luovutaan. Koskelan sairaala-alueelle jää kotihoidon henkilökunnan tukipiste.

Tilakustannukset nyt ja yhdistymisen jälkeen

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Siltasaarenkatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin **Faksi**
+358 9 310 5015 +358 9 310 42504

14.12.2010

Yhdistämissuunnitelmassa luovutaan Koskelan sairaala-alueen rakennuksissa F ja B sijaitsevista terveysaseman ja neuvolan tiloista, rakennuksessa G sijaitsevista hammashoitolan tiloista sekä rakennuksessa C sijaitsevista avofysioterapian tiloista. Tiloja vähenee Koskelan alueella 1480 neliometriä ja vuokrakustannukset pienenevät yhteensä 321 200 euroa vuodessa. (Taulukko 2). Samalla otetaan käyttöön Oulunkylän terveysasemalla sijaitsevat psykiatrian poliklinikalta vapautuvat noin 960 neliömetrin tilat, joiden vuokrat (187 300 e) siirtyvät terveysasemalle jäävien toimijoiden maksettavaksi.

Taulukko 2. Oulunkylän ja Koskelan avoterveydenhuollon tilat ja vuokrat

Tilat 2010	huoneistoala m ²	vuosivuokra €
Oulunkylän terveysasema	2 945	572 712
Koskelan terveysasema, rak. F	1 109	245 796
Koskelan neuvola, rak. B	202	54 300
Koskelan hammashoitola, rak. G	58	9 288
Koskelan avofysioterapia, rak. D	110	11 840
Yhteensä	4424	893 936
Tilat yhdistämisen jälkeen		
Oulunkylän terveysasema	3908	760 035

Yhdistymisen myötä toiminta keskittyy neljästä rakennuksesta yhteen, jolloin tilaneliöt vähenevät. Oulunkylän terveysaseman tilat ovat tehokkaammat ja soveltuvat paremmin terveysasematoimintaan kuin Koskelan nykyiset tilat. Oulunkylän terveysasemalla tehdään pieniä muutostöitä yhdistämisen yhteydessä, Hyvin karkean arvion mukaan muutostöiden kustannukset ovat noin 300 000 e, mikä lisää vuokraa noin 16 000 e vuodessa.

Jos yhdistyminen ei toteudu, psykiatrialta vapautuvat tilat Oulunkylässä ja niiden vuokrakustannukset jäävät joka tapauksessa terveyskeskuksen maksettaviksi. Psykiatrian poliklinikan uusien tilojen tuleva vuokra määrittelee muutoksen aiheuttaman kokonaisvaikutuksen terveyskeskuksen vuokriin.

Yhdistämisen perustelut

Yhdistämisen myötä terveyskeskuksen tilojen määrä vähenee ja tilakustannukset pienenevät edellyttäen sitä että psykiatrialle hankittavat tilat ovat vuokrakustannuksiltaan enintään taulukon 1

14.12.2010

mukaiset. Koskelan alueella vapautuu tiloja niille paremmin soveltuvaan toimintaan.

Koskelan terveysasema ja neuvola saavat asianmukaiset samassa toimipisteessä olevat tilat. Oulunkylän terveysasemarakennuksessa tällä hetkellä toimivat yksiköt, psykiatrian poliklinikkaa lukuun ottamatta, voivat jäädä nykyisiin tiloihinsa, jolloin vältytään uusien tilojen hankinnalta ja kalliilta muutostöiltä.

Jos terveysasemia ei yhdistetä, Koskelan terveysasemalle ja neuvolalle on hankittava joka tapauksessa asianmukaiset tilat. Koskelan alueella ei ole tähän tarkoitukseen sopivia tiloja.

Kaupungin tavoitteena on kehittää asemanseutuja alueellisina keskuksina. Oulunkylän yhdistetty terveysasema mahdollistaa sijaintinsa perusteella paremmat alueelliset palvelut asiakkaiden määrän kasvaessa.

Koskelan ja Oulunkylän terveysasemien yhdistämisen yhteydessä on mahdollista vähentää hallintohenkilöstöä.

Paloheinän ja Maunulan terveysasemien toiminnan jatkaminen nykyisissä tiloissa

Nykytilanne

Paloheinän terveysasema sijaitsee vuonna 1986 valmistuneessa rakennuksessa, jossa on lisäksi kirjasto ja liiketiloja. Kaupunki omistaa terveysaseman osakkeet. Terveysaseman ja neuvolan lisäksi kiinteistössä toimii hammashoitola ja välinehuolto. Rakennukseen on suunniteltu sisäänkäynnin korjaaminen esteettömäksi. Terveysaseman väestöpohja on noin 11562 asukasta.

Maunulan vuonna 1984 terveysasemaksi valmistunut rakennus sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella lähellä Suursuon sairaalaa. Rakennuksessa on terveysaseman ja neuvola lisäksi hammashoitola, välinehuolto, avofysioterapian ryhmäliikuntatila sekä laboratorio, joka tarjoaa palvelut myös Paloheinän terveysaseman väestölle. Maunulan terveysasemalla ei ole lähivuosina muita peruskorjaustarpeita kuin ilmanvaihdon parantaminen. Oulunkylän laboratorion lakkauttaminen ja Suursuon sairaalan muuttuminen kuntoutussairaalaksi ovat lisänneet Maunulan laboratorion näytteenottomääriä. Tämä aiheuttaa laboratoriolle lisätilan tarpeita. Terveysaseman väestöpohja on noin 11830 asukasta.

14.12.2010

Nykyiset toimitilat Paloheinän ja Maunulan terveysasemilla ovat tarkoituksenmukaiset ja riittävät terveysaseman ja neuvolan toimintaan. Suursuon sairaalan muuttuminen kuntoutussairaalaksi edellyttää sairaalan tilojen käytön kokonaissuunnittelua ja toimintojen uudelleen sijoittamista sekä osittaista peruskorjausta.

Arvio yhdistämissuunnitelmasta

Mikäli Paloheinän terveysasema yhdistettäisiin Maunulan terveysasemaan, tiloihin mahtuisivat vain avosairaanhoido sekä laboratorio, joka jatkaa toimintaansa Maunulan terveysaseman yhteydessä. Maunulan terveysasemalla toimiville neuvolalle, hammashoitolalle, välinehuollolle ja fysioterapian ryhmätalalle tarvittaisiin korvaavat tilat muualta. Myös Paloheinän terveysaseman tiloissa toimiville Paloheinän neuvolalle, hammashoitolalle ja välinehuollolle tarvittaisiin korvaavat tilat.

Tilakustannukset nyt ja mahdollisen yhdistymisen jälkeen

Jos Paloheinän ja Maunulan yhdistyminen toteutetaan, luovutaan Paloheinän terveysaseman tiloista. Avosairaanhoido sijoittuu Maunulan terveysasemarakennukseen, jossa tarvitaan laajat muutostyöt. Uudet, korvaavat tilat tarvitaan muille toiminnoille. Kaikissa tiloissa tarvitaan toiminnallisia muutostöitä, jotka lisäävät vuokrakustannuksia nykytilanteeseen verrattuna. Korvaavia tiloja ei ole tiedossa eikä kokonaiskustannuksia ole mahdollista arvioida. (Taulukko 3)

Taulukko 3. Paloheinän ja Maunulan terveysasemien tilat ja vuokrat

Tilat 2010	huoneistoala m ²	vuosivuokra e
Paloheinän TA	1 189	215 468
Maunulan TA	2 057	312 367
Yhteensä	3 136	527 835
Yhdistämissuunnitelma		
Maunula TA	2 057	552 367
Uusi neuvola, Suursuo*	n.450	154 000
Uusi hammashoitola*	n.550	selvitettävä
Uusi kotihoidon tila*	n.400	selvitettävä
Yhteensä	3 457	

* alustava arvio tilatarpeesta

Maunulan terveysaseman toiminnallisten ja teknisten muutostöiden alustava kustannusarvio olisi 4,5 milj. e. Muutostyöt lisäävät vuokraa

14.12.2010

alustavan arvion mukaan 240 000 e vuodessa.

Mahdollinen neuvolan sijoittuminen Suursuon sairaalaan edellyttää peruskorjaus- ja muutostöitä, joiden kustannusarvio on vähintään 2,9 milj. e. Muutostyöt lisäävät vuokraa noin 154 000 e vuodessa.

Kun Paloheinän tiloista luopuminen on otettu huomioon, nousevat vuokratkustannukset em. muutostöiden takia yhteensä noin 180 000 e. Muut korvaavat tilat huomioon ottaen vuokratkustannukset nousevat kokonaisuudessaan karkeasti arvioiden noin 400 000 e vuodessa

Maunulan terveysaseman ilmanvaihdon parantaminen nostanee myös vuokratkustannuksia, vaikka terveysasemien yhdistämistä ei tehtäisikään.

Perustelut yhdistämissuunnitelmasta luopumiselle

Paloheinän ja Maunulan terveysasemien yhdistäminen edellyttäisi laajamittaisia ja kalliita muutostöitä, väistötarpeita ja korvaavia tiloja. Tilaneliöt ja – kustannukset kasvaisivat.

Yhdistämisen myötä Maunulasta ja Paloheinästä poistuisivat suun terveydenhuollon lähipalvelut, ellei korvaavaa tilaa saada hankittua läheltä. Suursuon sairaalan potilaiden hammashoito tulee aiheuttamaan kuljetus- ja saattokustannuksia.

Samanaikainen Oulunkylän ja Koskelan sekä Paloheinän ja Maunulan terveysasemien yhdistäminen edellyttäisi erillisen hammashoitolan rakentamista, jonka tilantarve on suurempi kuin muun toiminnan yhteydessä olevan. Uudelle hoitolalle ei ole tiedossa tiloja.

Paloheinän terveysaseman tilat jäisivät tyhjiksi. Kaupunki omistaa osakkeet ja tilat on suunniteltu terveysasemaksi. Tiloille on vaikea saada jatkokäyttöä.

Puistolan, Jakomäen ja Suutarilan terveysasemien toiminnan jatkaminen nykyisissä tiloissa

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

14.12.2010

Nykyinen toiminta

Puistolan terveysasema toimii vuonna 1980 valmistuneessa Puistolan Pankkitalo Oy nimisessä kiinteistössä Puistolan rautatieaseman läheisyydessä. Kaupunki omistaa terveysaseman osakkeet. Terveysaseman avosairaanhoidon ja neuvolan lisäksi terveysasemalla toimii kotihoito ja HUSLAB. Puistolan hammashoitola toimii ajanmukaisissa tiloissaan erillään terveysasemasta. Terveysaseman väestöpohja on noin 15 384 asukasta.

Puistolan terveysasema on kärsinyt vuosikautia kosteus- ja sisäilmaongelmista. Niiden korjaussuunnittelu on käynnistynyt syksyllä 2010. Korjaamisen yhteydessä uusitaan mm. ilmanvaihtokoneet, katto- ja ulkoseinärakenteet sekä korjataan kosteusvaurioalueet. Peruskorjauksen kustannusarvio saadaan vuoden 2011 alkupuolella ja korjaustyöt on suunniteltu tehtävän vuonna 2011. Väistötilojen tarve selviää suunnittelun aikana. Kiinteistöviraston tilakeskuksen mukaan mittavat tekniset peruskorjaustyöt eivät kuitenkaan korota vuokraa. Moniammatillisen tiimityön käynnistyessä tarvitaan jonkin verran lisätilaa, jolloin tarvitaan kotihoidolle korvaat tilat.

Jakomäen terveysasema toimii vuonna 1987 rakennetussa terveysasemarakennuksessa, jossa avosairaanhoidon, neuvolan ja neuvolapsykologien lisäksi on hammashoitola, välinehuolto ja kotihoidon tilat sekä fysioterapian ryhmätila. Terveysaseman väestöpohja on n. 9000 asukasta.

Jakomäen terveysasemalla on ollut sisäilmaongelmia, joita korjataan vuosien 2010–2012 aikana mm. ilmanvaihdon ja ryömintätilojen osalta.

Suutarilassa, vuonna 1980 rakennetussa terveysasemarakennuksessa toimii avosairaanhoido ja neuvola. Suutarilan terveysasemalla ei ole suuria peruskorjaustarpeita. Terveysaseman väestöpohja on 11 247 asukasta

Mahdollisen Helsingin ja Vantaan yhdistymisen vaikutuksia palvelujen kysyntään on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Kaikki kolme terveysasemaa sijaitsevat lähellä Vantaan rajaa, joten asiakkaat saattavat asioida myös Vantaan puolella tai päinvastoin. Puistolan terveysasema sijaitsee rautatieaseman vieressä, joten myös Vantaan asukkaiden on helppo käyttää Puistolan terveysaseman palveluja.

14.12.2010

Arvio yhdistämissuunnitelmasta

Puistolan, Jakomäen ja Suutarilan terveysasemien vastuualueella on tällä hetkellä väestöpohjaa yhteensä 35 321.

Puistolan terveysaseman avosairaanhoidon olisi mahdollista sijoittaa Jakomäen ja Suutarilan terveysasemille siten, että alueellisena rajana on rautatie. Jakomäen alueella väestöpohjaksi jäisi 15 487 ja Suutarilan alueelle 19 834 asukasta.

Avosairaanhoidon toiminnot sijoittuisivat nykyisiin neuvolan tiloihin, jolloin neuvolalle tarvitaan korvaavat tilat. Puistolan, Jakomäen ja Suutarilan yhdistettävän neuvolan vastuulle jäisi 0-6-vuotiaita 2 912. Niistä yhdistetään kaksi neuvolapistettä, joille molemmille tarvitaan huoneistoalaltaan noin 500 m² tilat.

Puistolan terveysasemalla sijaitsevalle kotihoidolle tarvitaan n. 300 m² korvaavat tilat. Korvaava, kaupungin omistama tila on tällä hetkellä vuokrattavissa Puistolasta.

Jakomäen ja Suutarilan terveysasemille ei ole mahdollista sijoittaa laboratoriota, joten laboratorion toiminta siirrettäisiin Puistolasta muihin HUSLAB:n yksiköihin.

Tilakustannukset nyt ja mahdollisen yhdistämisen jälkeen

Jos Puistolan terveysaseman toiminnot yhdistetään Jakomäen ja Suutarilan terveysasemille, aiheutuu Puistolan terveysasemasta luopuminen uusien erillisten tilojen tarpeen. Näin ollen toiminta ei keskity suurempiin yksiköihin vaan hajaantuu useampaan pienempään tilaan. Uusia neuvolatiloja ei ole tällä hetkellä tiedossa, joten kustannuksia ei ole mahdollista arvioida (Taulukko 4)

Taulukko 4. Puistolan, Suutarilan ja Jakomäen terveysasemien tilat ja vuokrat

Tilat 2010	huoneistoala m ²	vuosivuokra e
Puistola	1 425	230 064
Suutarila	1065	156 445
Jakomäki	1788	324 928
Yhteensä	4 278	711 437
Yhdistämissuunnitelma		
Suutarila	1065	156 445
Jakomäki	1788	324 928

14.12.2010

Uusi neuvola, Puistola*	500	selvitettävä
Uusi neuvola, Suutarila*	500	selvitettävä
Uusi kotihoidon tila	366	n.46 116
Yhteensä		

* alustava arvio tilatarpeesta

Yhdistämisen myötä sekä Suutarilan että Jakomäen terveysasemilla tarvitaan joitakin toiminnallisia tilamuutostöitä, jotka korottavat vuokraa. Tätä vuokrankorotusta ei ole esitetty taulukossa. Osa muutostöistä tarvitaan, vaikka yhdistyminen ei toteutuisi.

Puistolan terveysasemalla sijaitsevalle kotihoidolle tarvittava korvaava tila on tällä hetkellä vuokrattavissa Puistolasta.

Perustelut yhdistämissuunnitelmasta luopumiselle

Puistolan terveysasemarakennus korjataan joka tapauksessa eikä korjaaminen lisää vuokratukustannuksia. Jakomäen terveysasemalla tehtävät ilmanvaihtokorjaukset saattavat edellyttää väistötiloihin siirtymistä vuonna 2012, joten yhdistymistä ei voi toteuttaa aikaisemmin.

Yhdistämisen myötä Suutarilan ja Jakomäen terveysasemilla tehtävät muutostyöt nostaisivat vuokratukustannuksia. Yhdistymisen yhteydessä pieniä toimipisteitä tulisi lisää.

Puistolan terveysaseman asiakkaiden yhteydet Jakomäen ja Suutarilan terveysasemille heikkenisivät ja hankaloituisivat. Puistolan terveysasema sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella rautatieaseman vieressä. Yhdistämisen myötä Puistolan laboratorion lakkautus pidentäisi asukkaiden matkaa lähimpään laboratorioon.

Jos Puistolan terveysasema yhdistetään Jakomäkeen ja Suutarilaan, jää Puistolan terveysasema tyhjäksi. Kaupunki omistaa terveysasemaksi rakennetun kiinteistön osakkeet. Yhtiöjärjestyksessä tilat on nimetty terveysasemaksi. Tilojen vuokraaminen tai myyminen voi olla vaikeaa.

Avohoidon fysioterapian tilojen tarve ottaen huomioon myös terveysasemaverkon kehittäminen ja suunnitelmat fysioterapeuttien uusista toimenkuvista

Terveyslautakunnan vuonna 2003 päättämän linjauksen mukaisesti fysioterapian toimintaa, avohoidon fysioterapia mukaan lukien,

14.12.2010

on keskitetty sairaaloihin. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron pitkäaikaissairaaloiden siirryttyä sosiaaliviraston vanhustenkeskuksiksi vuoden 2010 alussa, on aiheellista arvioida tätä linjausta uudelleen.

Nykytilanne

Avohoidon fysioterapian toimintamuotoja ovat yksilö- koti ja ryhmäkäynnit, joita on tuottanut 77 fysioterapeuttia tai kuntohoitajaa. Vuonna 2010 avohoidon toimipisteet sijaitsevat kaupunginsairaaloissa, sosiaalivirastoon siirtyneissä entisissä pitkäaikaissairaaloissa, viidellä terveysasemalla (Kallio, Oulunkylä, Kontula, Munkkiniemi ja Pitäjänmäki) sekä Pihlajamäen Meripihkan toimitilassa. Lisäksi Jakomäen, Lauttasaaren, Vallilan ja Vuosaaren terveysasemilla on fysioterapian ryhmätilat. Potilaat voivat hakeutua halutessaan mihin tahansa fysioterapian toimipisteeseen asuinalueestaan huolimatta.

Suunnitelma avohoidon fysioterapian tiloista terveysasemien palveluverkkoon esitetyjen muutoksien yhteydessä

Terveysasemien työparimallin tueksi on vuoden 2010 aikana pilotoitu yhdellä terveysasemalla fysioterapeuttien akuuttivastaanottomallia, jossa potilaat ohjataan sovittujen kriteerien mukaan fysioterapeutille lääkärin vastaanoton asemesta tai fysioterapeutti on nopeasti konsultoitavissa. Toiminnasta on saatu hyviä kokemuksia. Toimintamallin kokeilua laajennetaan Jakomäen, Suutarilan ja Pihlajamäen terveysasemille vuoden 2011 alussa.

Nyt esitetyt terveysasemaverkon muutokset aiheuttavat fysioterapian toimipisteissä seuraavia muutostarpeita:

- Oulunkylän terveysasemalla on fysioterapian vastaanottotilat, jotka jäävät fysioterapian käyttöön Koskelan terveysaseman yhdistyessä Oulunkylään. Tämän jälkeen Koskelassa ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa avohoidon fysioterapiaa, vaan palvelut voidaan yhdistää Kallion ja Vallilan terveysasemien fysioterapiaan. Koskelan sairaalassa sijaitsevista fysioterapian tiloista luopuminen ja toimintojen liittäminen muihin fysioterapiayksiköihin säästää tilakustannuksia 54 504 e vuodessa.
- Meripihkan fysioterapian tiloista luovutaan. Meripihkan tuottamat fysioterapiapalvelut toteutetaan Puistolän, Jakomäen, Suutarilan ja Pihlajamäen terveysasemilla sekä Malmin fysioterapiayksikössä. Meripihkan fysioterapian tilasta luopuminen ja toiminnan liittäminen

14.12.2010

muihin fysioterapiayksiköihin säästää tilakustannuksissa 131 400 euroa vuodessa. Terveysasemilla tarvitaan tilat fysioterapeuttien vastaanottoa varten.

Ottaen huomioon mm. pilotista saadut myönteiset kokemukset, on perusteltua työparimalliin siirtymisen luopua myötä aiemmasta linjauksesta avohoidon fysioterapian keskittämisestä sairaaloiden yhteyteen. Sen sijaan esitetään avohoidon fysioterapian osalta uudeksi linjaukseksi avohoidon fysioterapian vastaanotto toiminnan sijoittamista terveysasemille avosairaanhoidon yhteyteen ja siten mahdollistaa fysioterapeuttien akuuttivastaanottomallin käyttöönotto terveysasemilla.

Tähän esitykseen sisältyy em. toimintamallin laajentamisen mahdollistavat tilajärjestelyt Jakomäen, Suutarilan ja Pihlajamäen terveysasemille vuoden 2011 aikana.

Terveysasemien laboratoriot

Terveysasemilla vapautuvien laboratoriotilojen käyttö Laajasalon, Lauttasaaren, Munkkiniemen, Oulunkylän, Pitäjänmäen, Töölön ja Viiskulman terveysasemilla on selvitetty vuoden 2010 aikana. Vapautuneet laboratoriotilat tarvitaan mm. terveysasemien uuden toimintamallin (työparimalli sekä erityistyöntekijät) toteuttamiseen. Tilat vaativat pieniä korjaustöitä soveltuakseen vastaanottoiloiksi.

Vapautuneet laboratoriotilat otetaan Laajasalon terveysasemalla kotihoidon ja suun terveydenhuollon käyttöön, Lauttasaaren terveysasemalla kotihoidon käyttöön, Munkkiniemen ja Pitäjänmäen terveysasemalla tauko- ja vastaanottoiloiksi, Oulunkylän terveysasemalla vastaanottoiloiksi, Töölön terveysasemalla neuvolan käyttöön sekä Viiskulman terveysasemalla asiakaspalvelutoimiston käyttöön.

./. Terveyskeskuksen henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 13.12.2010 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla lautakunnalle maanantaina.

Lisätiedot:
Sipiläinen Pirjo, arkkitehti, puhelin 310 42256